

EN TALE DER IKKE HOLDES

TANKER PAA EN 50 AARSDAG

Ved
M. KOED

Ringkjøbing
A. Rasmussens Bogtrykkeri
1937

Gaarden Mølvang, Gjesten Sogn

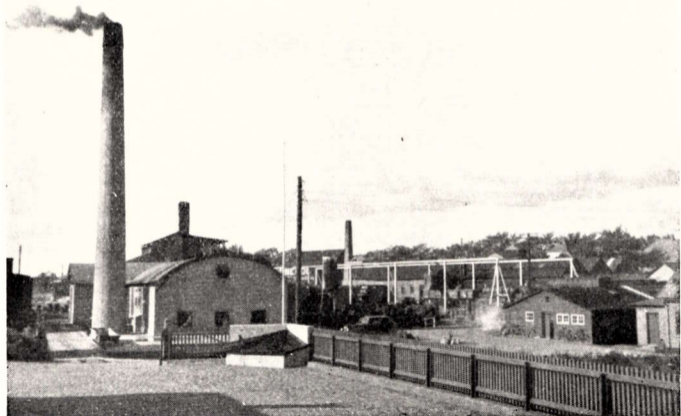
Tagpapfabriken Phønix A:S, Vejen 1919

Fødselsdage interesserer ikke alle. Maaske interesserer end ikke de saakaldte runde Tal. Noget særlig interessant er det vel ejheller. Alle fylder jo Aar. De fleste passerer de skarpe Hjørner.

Hvorfor feste? — Hvorfor mindes? — Men det Menneske, der fylder 50, undgaar ikke Tanker i den Anledning. Har disse 50 Aar været lykkelige, har de været tilfredsstillende, er der udrettet noget, kom der det ud af det, som det drømte om og haabede paa som Barn, som Ung?

Uforanderligt fører Mennesket sin Kamp. Kampen for at naa fremad, Kampen i dets eget Indre. Tidernes tusinde Forslag, Emner og Tanker passerer Revy. Som Solløbet paa Himmelbuen er Livsløbet gennem Dage, der hastigt følger paa Dage, og imens føres Sindets Kamp angaaende Overbevisningens for og imod Livets mangfoldige Foreteelser. Derfor bør der standses et Øjeblik ved 50 for at lade de mere eller mindre rastløse Tanker glide søgende tilbage og frem.

Hvorfor arbejde, hvorfor stride for at naa saa langt frem som muligt? Er det bedre økonomiske Forhold, der higes efter? Ja, maaske? Saa fri og uafhængig som muligt vil Mennesket gerne være. Livets materielle Goder tragtes der efter. Hustru og Børn skal intet mangle, helst lidt Overflod. Her ses skønne Møbler, dér en smuk Bil. Hvilket herligt Ma-

Phønix A:S, Vejen, 1936

leri, hvilken Bog i straalende Skindbind. Mennesket vil gerne købe. Der maa tjenes mere. Det vil ogsaa gerne invitere sine Venner, sin Familie. Det vil gerne rejse for at se noget af den straalende Verden udenfor.

Men alle kan jo ikke faa det saaledes. Hvorfor skal saa nogle være udvalgte? Hvorfor fødes nogle med større Evner og Anlæg end andre, hvorfor kommer disse Evner og Anlæg tit og mange Gange ikke til Udfoldelse? Skæbne siger nogle, Tilfældigheder siger andre. Livets evige Gaader. Der er naturligvis nogle, der sløser med sit Pund, mens andre er uheldige, opnaaede ikke det de haabede til Trods for Evner og Kræfter. Paa et eller andet Tidspunkt i Livet en Disposition tilsyneladende rigtig eller forkert, og Mennesket føres ad helt andre Baner. Den, der blev Direktør, havde maaske oprindelig mere Lyst til at blive Jurist

eller Journalist. Forældrene vilde maaske have ham anbragt i en Bank, men Pladsen blev i sidste Øjeblik besat med en anden. Nu blev det maaske til en Begyndelse til Kontorist paa et Handelskontor med 45 Kr. om Maaneden Alligevel kom det Menneske paa sin rette Plads, følte Glæde i Arbejdet, blev Leder af et Aktieselskab, der gav 10⁰%, kom til at elske den Virksomhed. Og dog, hvad ved man om, hvorvidt det Menneske kom paa sin rette Plads? Maaske kunde en anden have ført Firmaet langt videre frem, ført det frem til større Dimensioner. Maaske kunde det have opnaaet at blive Højesteretssagfører og føre Grønlands-sagen i Haag, maaske ogsaa være blevet Outsider-Sagfører i en afsides beliggende Flække, maaske Chefredaktør for Politiken eller Berlingereren eller Journalist ved et kommunistisk Bladforetagende? Ja maaske og maaske, og hvis og hvis? Tilfældigheder raader, andre

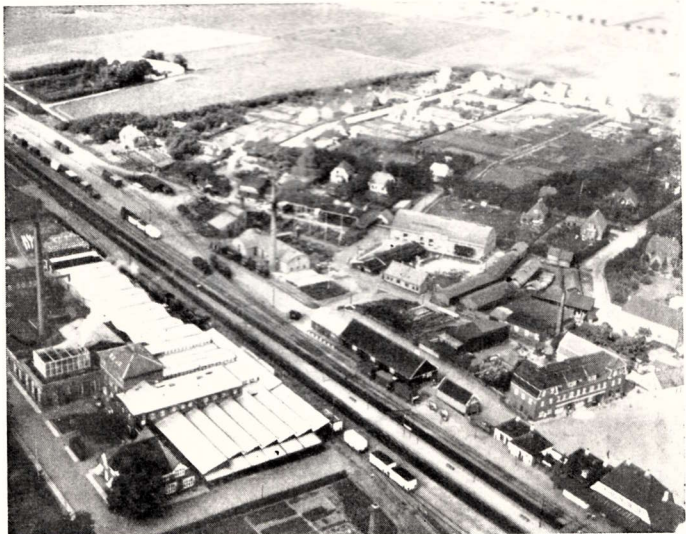
Phønix A:S, Vejen, 1936

taler om Forudbestemmelse. — Det sammegælder Oprindelse, Familieliv, Omgivelser, Venner, Interesser m. v.

Et Barn fødes af udmærkede, flittige og gode Forældre, der tæller sin Slægt blandt Bønder gennem Aarhundreder, lever sin Barndom paa en lille Hedejendom nær en blank Aa med Engdrag m. v., hvor Solen ogsaa skinner, og Fuglene ogsaa synger, vel ikke meget anderledes der end andre Steder, og dog giver Kombinationen Hede, Aa og Eng ligesom Solen større Kraft, og Fuglesangen mere Fylde. Tiden gaar, og Barnet bliver Elev i nyoprettet Privatskole, og derefter i en Realskole. Var Privatskolen med Sprogundervisning og hvad dertil hører ikke kommen, var Barnets Udvikling og senere Placering i Samfundet gaaet ad helt andre Baner. Barnet bliver voksent, træffer en Kvinde, bliver gift. Er det tilfældigvis den rig-

tige? Kunde det ligesaa godt være en anden, det mødte? Hun har imidlertid en udmærket Forstand, holder et Hjem smukt og rent, har Smag, gør det hyggeligt for ham, og sidst men ikke mindst: Hun føder ham udmærkede Børn. Børn, der ikke gør Forældrene Sorg, som er en Glæde for dem, og som finder sin Plads i Verden. Ind imellem dette en alvorlig Sygdom, der heldig overvindes. Og Udviklingen gaar sin Gang. Vil Børnene finde sig Ledsagere eller Ledsagersker af den ene eller anden Kategori af Mennesker? Det gaar godt. Der kommer Svigerbørn til Huse, hensynsfulde og ordentlige. Igen Lotteri. Hvilke Skuffelser i den Retning kan Mennesker ikke opleve?

Saaledes kan et Liv forme sig, men hvor tit gaar det ikke anderledes. Sygdom og Uheld kan indtræffe. Godt Helbred, Arbejde, Held

Luftfoto af A:S Phønix, Vejle, 1936

og Humør er vigtige Faktorer. Heldigvis er det i Almindelighed saaledes, at det enkelte Menneske med normal Indstilling yder sit yderste i sin Forretning, i sit Embede, i sin Plads. Hvis der skabes det gode Kaar at arbejde under, vil denne Trang ligge gemt inderst i det, og der skal i Grunden ikke saa meget til, for at denne Trang udfolder sig og skyder en smuk Blomst.

I en Forretning, i et Erhverv maa Mennesket søge at fremelske denne Trang, ikke alene for sit eget Vedkommende men hos sine Medhjælpere, sine Medarbejdere. Naturligvis lider det Skuffelser, svækkes i sin Tillid til Mennesker, men det maa ikke derfor give op, men fortsætte ufortrødent, gøre eventuelle Medarbejdere interesserede, levende, initiativrige, og saa maa det endelig huske paa, at gaar det ikke helt efter dets eget Hovede, kan det have

Skylden selv. Et Menneske kan være for temperamentsfuld, ikke altid i Besiddelse af den Ro, som er et saa værdifuldt Gode i et Menneskes Liv. Den gyldne Middelvej gælder dog ogsaa her.

En Forretningsmand maa kende saa mange af sine Kunder som muligt. Hver af disse har sit Ansigt, der skal behandles paa den og den Maade. Kende Kunderne? Hvormange kan det? I hvert Tilfælde maa han have set saa mange som muligt, have hilst paa dem, blot med nogle faa Ord. Forretningsmandens Arbejde er forceret. Nutidens Tempo kræver det. Haaret graaner tidligt eller falder af. Men ethvert Menneske maa søge at holde sig frisk. Det maa have Interesser. Lad det spille Kort, gaa til Fodboldkampe, bokse eller ro, lad det samle paa Frimærker eller interessere sig for Førsteudgaver eller smukt trykte og indbundne

Ejendommen Skovvejen Nr. 14, Vejen

Bøger, blot det interesserer sig for noget udenfor den daglige Beskæftigelse. Det giver Hvile i Sindet.

Man taler om at gøre sin Pligt. Hvad er Pligt? Det Menneske, der i enhver givne Situation, saa vidt dets Evner og Kræfter rækker, gør sit yderste for at fremskaffe det bedst mulige Resultat af Situationen, har gjort sin Pligt. Lad Resultatet blive positivt eller negativt. Mennesket har gjort sin Pligt.

Men tilbage til Udgangspunktet. Man taler om, at det og det Menneske er født under en lykkelig Stjerne. Naturligvis en Talemaade, men et Udtryk, der i og for sig kan bruges. Mennesket paa 50 kan nogenlunde skønne over, hvorvidt det kan siges at det er født under denne lykkelige Stjerne, og kan det ikke skønne herover, kan andre det. Nogle

Mennesker er misundelige, naar det gaar godt, gode Venner glædes. Derfor er en god Ven eller gode Venner et værdifuldt Led i et Menneskes Liv. Men naar alt gaar godt, er Forældres Glæde dybest og varigst. De, der har en gammel Mor eller Far ved, hvad det betyder i Arbejdet, at gode Tanker følger.

Hvordan bliver Tiden efter 50, naar det er gaaet godt. Ja, en skønne Dag peger Kurven nedefter. Helbredet kan svigte, Familie kan mistes, Ydedygtigheden paa Livets Plads kan mindskes, Venner kan skrumpe ind. — Men Mennesket maa søge indenfor visse Grænser at holde sig ungdommelig og frisk. Er det ikke muligt rent legemligt, maa det søge, at holde Sindet ungt. Det maa tage ved Lære af enhver Tids Ungdom, af dens Impulser, dens nye Tanker og Drømme. Det maa søge, at lade Pendulet svinge roligt og ensartet ned-

Interiør i Ejendommen Skovvejen Nr. 14

efter, ikke i bratte Svíng. Ingen ved dog, hvad Fremtiden bringer. Men kan Løbet fortsættes og tilendebringes paa omtalte Maade, kan det siges, at Sejren blev vundet, og det gamle Vers rínder í Hu:

Tíl Sejr og Lykke blev Volmer født
í Stjernerne stod det skrevet.

PRIVATTRYK

Fremstillet i 75 Exemplarer

Trykt i A. Rasmussens Bogtrykkeri,

Ringkøbing

Papir: Croxley Super og Halvmat Acme

Omslagskarton fra Mariemøllens Papirfabrik

Interiør i Ejendommen Skovvejen Nr. 14